

utkast 31.10.2023

Statsrådets förordning om ändring av statsrådets förordning om miljöersättning

I enlighet med statsrådets beslut

ändras i statsrådets förordning om miljöersättning (78/2023) 2 § 6 och 8 punkten, 13 § 3 mom., 16 § 2 mom., 18 §, den svenska språkdräkten i 19 § 1 mom. 3 punkten, 20 §, 23 § 3 mom., 24 och 25 §, 26 § 3 mom., 27 § 3 mom., 30 § 4 och 6 mom., 31 §, 41 § 6 mom., 44 § 2 och 4 mom., 45 §, 48 § 6 mom., 49 § 5 mom., 50 § 8 mom. och 58 § 2 mom., av dem 13 § 3 mom. sådant det lyder i förordning 468/2023, som följer:

2 §

Definitioner

I denna förordning avses med

6) *Naturaområde* ett område som avses i 33 § i naturvårdslagen (9/2023),

8) *vallväxt* gräs och annat örtartat foder som omfattar sådana växtarter av gräs och örtartat foder som i Finland traditionellt förekommer på naturbetesmark eller brukar ingå i vall-, betes- eller ängsfröblandningar, dock inte vass,

13 §

Allmänna krav på gårdsspecifika åtgärder

För ett basskifte ska det finnas en giltig markkartering, om det på basskiftet finns en gröda som ger skörd eller om basskiftet får gödslas. Markkartering ska utföras när det har gått fem år sedan den föregående analysen. Vid linjeprovtagning ska prov tas vart tredje år. Jordbrukaren ska ha tillgång till resultaten av de nya markkarteringarna före följande gödslingsomgång. Vad som ovan föreskrivs om tidsfristen för markkartering tillämpas också på skiften som stödmottagaren får i sin besittning under förbindelseperioden.

16 §

Valbar gårdsspecifik åtgärd som gäller markövervakning

Den jordanalys som avses i 1 mom. 1 punkten ska innefatta provtagning på två olika skiften. Provtagningen ska utföras på samma sätt som vid markkartering enligt 13 §, men dock så att de behövliga analyserna kan göras av provet. Ett prov ska tas per basskifte.

18 §

Valbar gårdsspecifik åtgärd som gäller näringsväxter för pollinatörer

Vid en åtgärd som gäller näringsväxter för pollinatörer ska det på gårdsbruksenheten under vegetationsperioden på minst två olika basskiften eller jordbruksskiften i skördeproduktionssyfte odlas en eller fleråriga produktionsväxter som tillhandahåller näring för pollinatörer. Sådana växter är oljeväxter, bovete, kummin, koriander, senap, pumpor, frilandsgurka, sparris, bönor, bondböna, ärter, oljehampa, vejde, jordgubbe, hallon, fruktträd eller bärbuskar. Ett basskifte där åtgärden genomförs ska omfatta minst 0,5 hektar. Ett jordbruksskifte där åtgärden genomförs ska omfatta minst tre hektar. På hela det basskifte som valts för åtgärden ska en eller flera växter som lämpar sig för åtgärden odlas.

19 §

Valbar gårdsspecifik åtgärd som gäller metod för precisionsodling

Vid en åtgärd för främjande av metoder för precisionsodling ska aktiva jordbrukare eller entreprenörer som de anlitar använda

-----
 3) en hacka som utnyttjar optik vid mekanisk bekämpning av ogräs, eller
 -----

20 §

Valbar gårdsspecifik åtgärd som gäller applikationer för uppföljning och identifiering av växtskadegörare och växtsjukdomar

Vid en åtgärd som gäller utnyttjande av applikationer för uppföljning och identifiering av skadegörare och växtsjukdomar ska en aktiv jordbrukare ha tillgång till en interaktiv applikation som fungerar med en dator eller mobil enhet för identifiering av ogräs, växtsjukdomar eller växtskadegörare och för uppföljning av situationen för ogräs, växtsjukdomar eller växtskadegörare under växtperioden. Applikationen kan vara en omfattande applikation eller en applikation som stöder beslutsfattandet om växtskydd för enskilda produktionsväxter. En aktiv jordbrukare ska senast den 30 november skriftligen visa att applikationen används.

23 §

Skiftesspecifik åtgärd som gäller fånggrödor

 Fånggrödor som sås efter det att odlingsväxten har skördats får inte gödslas. Gödslingen av en bottengröda ska ske i enlighet med odlingsväxten. Bottengrödor får inte gödslas efter det att grödan har bärgats, om inte en höstsådd gröda vars skörd bärgas sås på skiftet.
 -----

24 §

Skiftesspecifik åtgärd som gäller främjande av cirkulär ekonomi

I samband med en skiftesspecifik åtgärd som gäller främjande av cirkulär ekonomi ska en aktiv jordbrukare på åkerskiftet sprida flytgödsel, urin, vätskefraktion som separerats från flytgödsel eller flytande organiska gödselprodukter med utrustning som placerar eller myllar in eller till åkerskiftet tillföra gödsel eller organiska gödselprodukter som skaffats från en annan gårdsbruksenhet med en torrsbstanshalt på minst

20 procent. Med organiska gödselprodukter avses sådana organiska gödselmedel, organiska jordförbättringsmedel och blandningar av organiska gödselmedel och organiska jordförbättringsmedel som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1009 om fastställande av bestämmelser om tillhandahållande på marknaden av EU-gödselprodukter och om ändring av förordningarna (EG) nr 1069/2009 och (EG) nr 1107/2009 samt om upphävande av förordning (EG) nr 2003/2003 och i lagen om gödselmedel.

Flytgödsel som sprids genom placering och motsvarande ämnen kan härstamma från den aktiva jordbrukarens egen gårdsbruksenhet eller någon annanstans ifrån. Miljöersättning beviljas inte för fast gödsel som sprids som organiskt ämne, om det kommer från en gårdsbruksenhet som innehåller av den aktiva jordbrukare som ansöker om ersättningen. En gårdsbruksenhet får inte samtidigt både överlåta och ta emot organiskt material, med undantag för sådant organiskt material som har bearbetats i en biogasanläggning.

Spridningsmängden för ämnen som sprids med utrustning som placerar eller myllar in ska vara minst 15 kubikmeter per hektar. Spridningsmängden för fastgödsel, komposterad naturgödsel, torra fraktioner som separerats från naturgödsel, organiska gödselprodukter och i bilaga 3 avsett organiskt material med en torrsbstanshalt på minst 20 procent ska vara minst 10 kubikmeter per hektar. Spridningsmängden för ämnen med hög näringshalt och vars fosforhalt är minst 3 kilogram per kubikmeter ska vara minst 5 kubikmeter per hektar.

Det ämne som ska spridas på skiftet ska väljas så att den minimimängd som krävs för spridningen inte överskrider de maximimängder som anges i 4 § i statsrådets förordning om användning av gödselprodukter och naturgödsel som innehåller fosfor och i 11 § i statsrådets förordning om begränsning av vissa utsläpp från jordbruk och trädgårdsodling.

Placeringen av flytgödsel och motsvarande ämnen som avses i bilaga 2 i en åker ska ske med hjälp av en anordning som skär en skåra i åkerns yta och låter flytgödseln rinna in i skåran eller sprutar in den dit. Myllningsutrustning som är kopplad till en enhet som sprider ut ämnet kan också användas.

En aktiv jordbrukare ska med hjälp av ett överlåtelseavtal, ett kvitto eller en fraktsedel kunna påvisa näringsinnehållet samt produkten, leverantören och mängden i fråga om sådant material som kommer någon annanstans ifrån än från gårdsbruksenheten. De använda ämnena och deras spridningsmängder ska antecknas i de skiftesspecifika anteckningarna.

Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska iakttas 6 § 2 mom. i lagen om gödselmedel och 10 § 1–3 och 5–8 mom. i statsrådets förordning om begränsning av vissa utsläpp från jordbruk och trädgårdsodling.

25 §

Skiftesspecifik åtgärd som gäller skyddszoner

Vid en skiftesspecifik åtgärd som gäller skyddszoner ska en aktiv jordbrukare anlägga en skyddszon som täcks av ett flerårigt vallbestånd och sköta skyddszonen under hela förbindelseperioden. En skyddszon behöver inte anläggas separat, om det tidigare på skiftet har anlagts ett flerårigt vallbestånd.

En skyddszon ska anläggas på ett basskifte som ligger i ett grundvattenområde, i ett Naturaområde, på ett sådant kantområde vid en våtmark som avses i 48 § eller vid ett vattendrag. Skyddszonen kan också vara belägen på en havsstrand, ett översvämningssområde eller ett skifte som är mycket erosionskänsligt och som ligger på högst 20 meters avstånd från ett vattendrag. Ett skifte anses ligga vid ett vattendrag, om dess avstånd från vattendraget är högst 10 meter. En skyddszon vid ett vattendrag får vara högst 50 meter bred.

En skyddszon får också finnas på ett skifte som inte i sin helhet ligger vid ett vattendrag. Om ett basskifte utgörs av areal som delvis är lämplig som skyddszon, betraktas det i sin helhet som skyddszon om skiftet är mindre än en hektar stort, har definierats som erosionskänsligt eller om minst 50 procent av skiftet är lämplig som skyddszon. Dessutom kan ett skifte i sin helhet utgöra skyddszon, om det gränsar till ett vattendrag vars ekologiska status är dålig eller otillfredsställande eller om skiftet ligger på en havsstrand, ett översvämningsområde, ett grundvattenområde eller ett Naturaområde eller om det är mycket erosionskänsligt och ligger på högst 20 meters avstånd från ett vattendrag.

Ett flerårigt vallbestånd ska anläggas under det första eller andra förbindelseåret och bevaras på skiftet från anläggningsåret till utgången av förbindelseperioden. Vallbestånd och växtbestånd i fåror i två nivåer får anläggas också innan förbindelseperioden börjar. Växtbeståndet får anläggas genom användning av färdiga utsädesblandningar av vall- och gräsväxter. I samband med anläggandet är det möjligt att gödsla växtbeståndet för att säkerställa en snabb tillväxtstart. Översvämningsplataer får inte gödslas eller bearbetas. Om växtbeståndet anläggs i skyddssäd, ska det anläggas redan under den föregående växtperioden. Efter anläggandet får området inte bearbetas eller gödslas. Området får bearbetas, om växtbeståndet ska förnyas i ett sådant fall som avses i 6 mom. Med växtskyddsmedel är behandling möjlig endast vid bekämpning av flyghavre eller svåra ogräs med vindspridning.

Växtbeståndet i skyddszonen ska slås och bärgas årligen senast den 15 september. Växtbeståndet i en fåra i två nivåer ska slås och bärgas minst en gång under förbindelseperioden. Vad gäller tidpunkten för slåttern ska de vilda fåglarnas och däggjurens levnadsförhållanden beaktas. Den växtmassa som slagits ska föras bort från skyddszonen och den får användas. Den växtmassa som slagits ska hanteras och lagras så att vattenvårdsmålen för skyddszonen inte äventyras. Växtmassan får inte medföra olägenhet för miljön, och den får inte föras till skogen eller till impediment.

Skiftet får användas för bete om det inte ger upphov till erosion, inte äventyrar naturens mångfald och sker utan att tillskottsfoder ges och om inga vattenvårdshinder föreligger.

Skyddszonen ska förbli jordbruksmark. Skyddszonens växtbestånd och växtbeståndet i en fåra i två nivåer som ingår i skyddszonen ska förnyas i situationer där växtbeståndets förmåga att producera växtmassa och binda erosionsmaterial och näringsämnen försvagas betydligt eller om det på skiftet i mer än ringa omfattning etablerar sig växtlighet som är kännetecknande för annan än åkermark. Ny vallväxtlighet ska anläggas genast när förhållandena tillåter det. Växtbestånd som upprätthålls inom skyddszonen får när den åldras innehålla fler arter än vid anläggandet. I en fåra i två nivåer får det finnas växter som växer på fuktig mark. Om växtligheten på skyddszonen skadas eller förstörs under vintern, till följd av bekämpning av flyghavre eller av någon annan motsvarande orsak, ska den skadade arealen besås med ny vallväxtlighet så snart förhållandena tillåter det. I de skiftesspecifika anteckningarna ska det göras en anteckning om växtbeståndet har förstörts, om bekämpning av flyghavre eller andra svåra ogräs med vindspridning och om anläggande av nytt växtbestånd och orsaken till det.

Inom skyddszonen får det vidtas åtgärder av kortvarig art som förbättrar vattenhushållningen. Undantag från villkoren för en skiftesspecifik åtgärd i en miljöförbindelse som gäller skyddszoner får göras, om det är fråga om genomförande av vattenskyddsåtgärder i ett vattendrag som gränsar till skyddszonen.

Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska iakttas 17 § i miljöskyddslagen (527/2014), 4 a § i statsrådets förordning om ämnen som är farliga och skadliga för vattenmiljön (1022/2006), 34 och 37 § i naturvårdslagen, beslut som fattats med stöd av 38 § i naturvårdslagen, skyddsbeslut om i 33 § 1 mom. 2 punkten i naturvårdslagen avsedda områden som fattats med stöd av 47 och 48 § i den lagen samt 7 § i statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden.

26 §

Skiftesspecifik åtgärd som gäller torvåkrar med vall

På vallar på torvmarker får det täckdikas, kalkas, grävas och rensas utfallsdiken samt genomföras andra motsvarande åtgärder av kortvarig art som förbättrar markstrukturen och vattenhushållningen. Områden med växtlighet som skadats eller förstörts i samband med ovannämnda åtgärder ska genast efter åtgärden besås med vall- eller gräsväxter. Skörden ska bärgas årligen senast den 15 september och den får användas. Med hänsyn till naturens mångfald ska slåttarna utföras så att fåglarnas häckning och däggdjurens ungar inte störs. Slåttarna får inte utföras så att man går runt skiftet från kanterna in mot mitten. Betesgång på området är tillåten, men då ska man se till att åkerns yta förblir vallbevuxen.

-----

27 §

Skiftesspecifik åtgärd som gäller hantering av avrinningsvatten

-----

Torvmarker ska konstateras utifrån en markkartering enligt 13 §. Sur sulfatjord ska konstateras utifrån en jordanalys som utförts i ett laboratorium. Vid provtagningen ska den provfrekvens som föreskrivs i 13 § iakttas. Den aktiva jordbrukaren ska lämna markkarteringen eller resultatet av analysen samt en dikeskarta, av vilken dikningen av skiftet framgår, till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet senast den 30 september under den växtperiod då den aktiva jordbrukaren första gången ansöker om miljöersättning för hantering av avrinningsvatten. Om det på basis av Geologiska forskningscentralens material kan konstateras att skiftet består av sur sulfatjord, behövs ingen separat analys av provet.

-----

30 §

Skiftesspecifik åtgärd som gäller alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter

-----

Vid användning av alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter som baserar sig på mikrobiologiska preparat eller användning av makroorganismer ska de preparat eller bekämpningsorganismer som överensstämmer med metoden anskaffas varje förbindelseår. Om användning av pollinatörer för spridning av preparatet ingår i växtskyddsmetoden ska det på området finnas minst två boplatser för pollinatörer per hektar under odlingsväxtens blomningsperiod. I boplatserna ska det finnas en lämplig spridare för växtskyddsmedlet samt separata in- och utgångar för pollinatörerna. Om växtskyddsmetoden är användning av insektsnät, ska sådana nät avsedda för insektsbekämpning användas som täcker hela den areal där åtgärden genomförs.

Det krav på marktäckning som avses i 5 mom. ska uppfyllas senast den 30 juni. För växter som kräver förgröda samt för sallatsväxter, kinakål, blomkål och broccoli ska kravet på marktäckning uppfyllas senast den 31 juli. Marktäckningen ska bevaras fram till skörden. Ett grästäcke som klipps ska vara täckande senast vid tidpunkten för skörden. Täckmaterialet på täckta rader eller radmellanrum ska täcka minst 90 procent av den markyta som ska täckas. Ett grästäcke som klipps ska hållas kort genom att det klipps tillräckligt ofta under växtperioden.

-----

31 §

Skiftesspecifik åtgärd som gäller fågelåkrar

Vid en skiftesspecifik åtgärd som gäller fågelåkrar ska en aktiv jordbrukare enligt normal odlingssed odla produktionsväxter som gynnar vilda tranor, gäss eller svanar med målet att få ett växtbestånd som ger normal skörd.

Åtgärden kan genomföras på skiften som utifrån geografisk information har identifierats som viktiga rast- och matplatser vid flyttningstider för de nämnda fåglarna. Med geografisk information avses i denna förordning information som uppdateras årligen och som sammanställs utifrån kända fågelskador, Naturaområdenas läge, storleken på stora öppna fält och närhetsanalys av skiftena. Den aktiva jordbrukaren ska anmäla de skiften i odlingen där tranor, gäss eller svanar får äta utan att bli störda. En gård kan som fågelåkrar uppge högst 50 procent av den ersättningsberättigande jordbruksmark på gårdsbruksheten som till sitt markanvändningslag är åker. Ett område kan bestå av ett eller flera till varandra angränsande bas- eller jordbruksskiften för samma ersättningsmottagare. Det anmälda området ska omfatta minst 10 hektar.

Odlingsåtgärderna på skiftet ska tidsmässigt förläggas och genomföras så att fåglarna inte störs. Fåglarna får inte på förhand hindras från att komma in på skiftet och det är inte tillåtet att avsiktligt störa dem. Det är tillåtet att bärga marknadsduglig skörd på skiftet.

Den aktiva jordbrukaren ska dokumentera att växtbeståndet på skiftet används som viloplats för stora fågelflockar och för fåglars omfattande födoanskaffning. På skiftet eller en del av skiftet ska det kunna observeras uppenbara kvalitativa eller kvantitativa skador på produktionsväxten.

Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska iakttas 16, 34 och 37 § i naturvårdslagen, beslut som fattats med stöd av 38 § i den lagen, 46 § i den lagen, skyddsbeslut som fattats med stöd av 47 och 48 § i den lagen, 49, 51, 64 och 65 § i den lagen samt skyddsbeslut beträffande fåglar som fattats med stöd av 77 och 79 § i den lagen.

41 §

Miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet

-----
Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska iakttas 16, 34 och 37 § i naturvårdslagen, beslut som fattats med stöd av 38 § i den lagen, 46 § i den lagen, skyddsbeslut som fattats med stöd av 47 och 48 § i den lagen, 49, 51, 64 och 65 § i den lagen samt skyddsbeslut beträffande fåglar som fattats med stöd av 77 och 79 § i den lagen och 12 och 15 § i statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden.

44 §

Skötselåtgärder som ingår i miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet

-----
Avtalsområdet ska skötas genom årlig betesgång eller slåtter. Betesgång eller slåtter och bärgning av slåtterrester ska utföras senast den 15 september under avtalsåret. Skötselåtgärder kan dessutom i enlighet med den skötselplan som avses i 35 § 2 mom. 2 punkten vara bärgning av slåtterrester, underhållsröjning av träd och buskar, bärgning av röjningsrester, lövtäkt och andra motsvarande åtgärder.

Om det är känt att det inom området finns en förekomstplats för en hotad växt- eller djurart som avses i naturvårdslagen eller en djurart som kräver strikt skydd enligt bilaga IV a till rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, eller om avtalsområdet ingår i ett Natura-område, ska

den myndighet som beviljar ersättningen säkerställa att de planerade åtgärderna för skötsel av avtalsområdet lämpar sig för de naturtyper och arter som är anledningen till skyddet.

-----

45 §

Iståndsättningsåtgärder som ingår i miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet

I skötselplanen för ett miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet kan för att möjliggöra planens skötsel ingå stängsling av området, uppförande av ett rovdjursstängsel och röjning vid grundläggande iståndsättning. Rovdjursstängslet ska omge det inhägnade området från alla håll. Om gränsen mellan ett vattendrag och ett skifte utgör mindre än hälften av hela det inhägnade området, behöver skiftets kanter längs vattendraget inte inhägnas. Stängslet ska vara ett fast stängsel som består av stolpar och minst två trådar eller nät. Rovdjursstängslet ska följa viltcentralens anvisningar.

De åtgärder som avses i 1 mom. får genomföras på varje skifte högst en gång under avtalsperioden. Ettåriga åtgärder kan vid behov fogas till skötselplanen under avtalsperioden, om närings-, trafik- och miljöcentralen godkänner ändringen av skötselplanen. De nämnda åtgärderna ska genomföras före utgången av kalenderåret.

48 §

Miljöavtal om skötsel av våtmarker

Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska på avtalsområdet iakttas 16, 34 och 37 § i naturvårdslagen, beslut som fattats med stöd av 38 § i den lagen, 46 § i den lagen, skyddsbeslut som fattats med stöd av 47 och 48 § i den lagen, 49, 51, 64 och 65 § i den lagen samt skyddsbeslut beträffande fåglar som fattats med stöd av 77 och 79 § i den lagen.

49 §

Skötselåtgärder för våtmark

I skötselplanen kan inte godkännas åtgärder som kan bedömas medföra olägenheter för Natura-områden, de arter som avses i bilagorna 2, 4 och 5 till rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter eller de arter som avses i bilaga 1 till rådets direktiv 79/409/EEG om bevarande av vilda fåglar, hotade arter eller habitat, en försvagad dräneringssituation på odlade områden eller andra motsvarande olägenheter utanför åtgärdsområdet.

-----

50 §

Miljöavtal om uppfödning av lantrasdjur

Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska iakttas 7 § 1 mom., 8 § 1 mom., 16 § 2 mom., 20 § 1–3 mom., 21 § 1 och 2 mom., 23 §, 33 § 1 och 2 mom., 34 § 1 mom., 35 § 1, 3 och 4 mom., 36 och 37 § samt 38 § 1 mom., i lagen om djurvälstånd (693/2023), 10 § 1 och 3 mom. och 13 § 1 och 2 mom. i statsrådets förordning om skydd av nötkreatur (592/2010), 8 § 1 mom. och 12 § 1 mom. i statsrådets förordning om skydd av får

(587/2010), 8 § 1 mom. och 11 § 1 mom. i statsrådets förordning om skydd av getter (589/2010), 6 § och 9 § 1 mom. i statsrådets förordning om skydd av höns (673/2010) och 6 § 1 mom., 7 § 2 och 3 mom. och 9 § i statsrådets förordning om skydd av hästar (588/2010).

58 §

Betalning av miljöersättning på grundval av miljöavtal

Miljöersättning med stöd av ett miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet betalas inte för tiden för en paus i betesgången på grund av parasittrycket. Om sådan röjning vid grundläggande istandsättning eller stängsling som avses i 45 § blir klar först efter växtperioden, betalas inte miljöersättning för året i fråga med stöd av det ovannämnda miljöavtalet. Om ett område som är föremål för en stängslingsåtgärd enligt ett miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet gränsar till ett vattendrag och gränsen mot vattendraget är längre än halva omkretsen av det område som ska inhägnas, betalas ingen miljöersättning för stängslingsåtgärden.

Denna förordning träder i kraft den xx xxxx 2024.

Helsingfors den xx xx 2024

Jord- och skogsbruksminister

Konsultativ tjänsteman